

VAS ÉS FÉM MUNKÁS

Előfizetési ára: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Országos Szövetségének Hivatalos Közlönye
Egész évre 60 Lei, félévre 30 Lei, negyedévre 15 L, egyes szám 5 L.
Megjelenik minden hó 1-én

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 59.
(volt Magyar-utca) — Telefon 484.

A munkabérek nivója

Az ipari és mezőgazdasági krízis jelenlegi folyamatában a romániai kapitalistáknak minden törekvésük és vágyuk a munkabérek letörése. Ez a jelenség nyilvánul meg Erdély és Bánát egész területén s a mi „bölc” kapitalistáink ezt a módszert ismerik mint *egyetlent*, amely szerintük alkalmas a lesúlyedt kapitalista termelést szorult helyzetéből megmenteni. A munkabérek leredukálása és a munkafeltételek rosszabbá tétele a racionalizálás erőszakos keresztülviteleivel párosul. Minden putik, minden, a legprimitívbb termelőgépekkel berendezett üzem bért redukál, munkáslétszámot szállít le és racionalizál. Az elgondolások és tettek eme fonálán csak éppen egyet felejtenek el a tőkeurai és ez az egy a főtengelyét képezi a dolgok lényegének.

Elfelejtik, vagy ha el sem felejtik, de a pillanatnyi siker elérése érdekében figyelmen kívül hagyják azt, hogy a munkásságot sokaságánál és nagy létszámánál fogva nemcsak mint kizsákmányoló alanyt, hanem mint fogyasztót tényezőket kell elsősorban a számítások keretébe bekapcsolni. Számtani kalkulációk alapján a munkabérek lecsökkentésével mutatkozhatnak ugyan eredmények a profit javára, azonban ez csak látszólagos, mert a végeredmény az ország teljes közgazdasági életében érezteti a maga súlyos voltát. Nem munkabért csökkenteni, hanem megfordítva, a munkást kell fogyasztóképesse tenni azon cél elérése szempontjából, hogy a termelt javaknak vásárlói legyenek. A paraszt tömegek fogyasztóképesége ugy az alacsony kultúrfokuknál fogva, valamint a nagymérvű leszegényedés következtében ma még nem képezik azt a bázist, amelyre az ipari termékek elhelyezése szempontjából támaszkodni lehetne. És így ki lehet az a fogyasztó társadalom, ha nem az ipari munkásság s ezzel egyetemben a városi lakosság.

Bármilyen meggyőző érveket is sorakoztatnánk fel, akármilyen megdönthetetlen legyen a mi igazságunk, egy kétségtelen, hogy a profit után való kapzsiság utjában áll és megakassza a távolabbi célt.

A megszervezett vasipari munkásság a beállott és beálló eseményekkel szemben fel kell és fel is fogja venni a küzdelmet. Mint amilyen bátor és öntudatos offenzív harcokat vívtunk meg a múltban, nagyon sok esetben sikerrel, ugyanolyan szellemben és elszántsággal küzdünk és kell küzdjünk most már az elkövetkezendő defenzív harcokkal szemben. Ha felfelé nehezen és lassan mentünk, ha minden bérharcnál az áldozatok maximumát hoztuk meg az ügyünk oltárán, akkor lefelé egy lépést sem teszünk, lefelé nem megyünk.

A vasipari munkásság jelenlegi óráerei sem állanak azon a szinten, hogy legalább gondolni is lehetne egy elkövetkezendő bérredukcióra. Hiszen a vasipari munkaadók már előre, még a „jó” időkben gondoskodtak olyan bérskálák felállításáról, amelyek legfeljebb alkalmasak arra, hogy ideig-óráig az éhhaláltól megmentsse a dolgozó proletárt. Ma már a munkabérek nivója a legelemibb életszükségletek színvonalától is lefelé súlyyodt és ez a tény nagyon komolyan veszélyezteti a proletáriátus létérdekeit.

Idéznünk kell itt az egyik számottevő vasipari kapitalistának (Schiel, Brassó) a közelmúltban tett kijelentéseit: „A dolgozó munkásnak ma nem szabad többet keresni sem órábérben, sem akkordban, mint amennyit a nem-

dolgozó munkás munkanélküli-segély összege kitesz.” Minthogy azonban a nemdolgozó munkás segélyezési rendszere Romániában egy rendszertelen, rosszul értelmezett és össze-vissza zagyvalékolt társadalmi könyöradomány (baleves konyha) rendszerén akar felépülni, leszűrhetjük tehát a konkluziót arról a jövőőről, amelynek elébe nézünk.

Egy azonban bizonyos, a kapitalista társadalom termelési rendszere közeledik utolsó stációjához. Piszokban és szennyben született meg ez a rendszer és ugyanilyen körülmények között fogja átadni helyét annak a termelési folyamatnak, amelynek bázisai, principiumai a kollektívizmus alapkövein épül fel.

De az eljövendő új társadalmi rendnek súlyos örökséget kell átvennie. Egy csődbe került társadalom romjaiból, az emberiség sok milliós tömegeinek a téltenségre kárhozott munkanélküliség következményének örökségéből és végül a leszegényedett emberiség végső nyomorából — majd megszületik az ifjú, az életerős termelési rend, a kollektív termelés és az emberiség jövőjének teljes boldogsága.

Testvérednek nyujtsd jobboldat proletár! Kovácsold össze erőidet és érvényesítsd a bened rejlt hatalom kibontakozását az új jövendő irányában.

Legyen jelszavad a költő jelszava:

A szabadság honába tartunk!

Az igazság nekünk a cél!

Meghívás az országos szakszervezeti kongresszusra

Az Országos Szakszervezeti Tanács központi vezetősége az országos szakszervezeti kongresszust 1931 január 4., 5., 6. ik napjaira hívja egybe Bucurestibe, a következő

N A P I R E N D D E L :

1. Az Országos Szaktanács jelentése:
 - a) erkölcsi jelentés;
 - b) pénztári jelentés;
 - c) a felügyelőbizottság jelentése.
2. A gazdasági helyzet és a munkanélküliség.
3. A szociális törvényhozás:
 - a) a szervezkedés szabadsága;
 - b) a munkaidő tartama az iparban, kereskedelemben, irodákban és a vasárnapi munkaszünet;
 - c) a nő- és gyermekmunka védelme;
 - d) munkaszerződés;
 - e) munkáskamarák és szakbiróságok.
4. Szociális biztosítás:
 - a) betegség és baleset elleni biztosítás;
 - b) agkori és rokkantbiztosítás.
5. Nevelés és propaganda megszervezése.
6. Munkás szövetkezetek.
7. A Szakszervezeti Szövetség szervezetének szabályzata és járulécai.
8. A központi végrehajtóbizottság és ellenőrzőbizottság megválasztása.
9. Indítványok és különfélék.

Az Országos Szaktanács alapszabályainak értelmében a mandátumok a szakmai szövetségek között taglétszám arányában oszlanak meg. A szövetségek a legtekintélyesebb taglétszámmal rendelkező csoportok között osztják ki a mandátumokat. Tanácskozási joggal azonban olyan szakmai szakszervezetek is vehetnek részt, kiknek mandátumuk nincs.

A küldöttek költségeit az illető szakszervezetek viselik.

A világgazdaság válsága

A kapitalista államok — néhány ország kivételével — súlyos gazdasági válságban vannak. Ez a tény élénk bizonyítéka annak, hogy egyes államok gazdasági különállása egyre kisebb térre szorítkozik. Mindegyik több-kevesebb függésbe kerül egymással és az egyik gazdasági visszafejlődése a másikkal is hasonló jelenségeket idéz fel. A válság jelenségei természetesen nem egyenlő mértékben lépnek fel. A német konjunktúra — (gazdaság) kutatóintézet megfigyelései szerint 1930. közepén 48 országban, mely a világgereszkedelem 93 százalékát, tehát tulnyomó részét bonyolította le, gazdasági válság uralkodott és csupán Dániában, Írországban és Norvégiában mutatkozott valamelyes javulás, míg Franciaországban élénkebb üzletmenet mindössze csak két esztendeje tapasztalható.

Az ipari államok tulnyomó része az állandó visszafejlődés stádiumában van. Ezek közé tartozik Anglia, Belgium, Olaszország, Ausztria és Csehszlovákia. A stagnáció kezdetének előjelei mutatkoznak Hollandiában, Svájcban és Svédországban. A többi államok, így Németország, az Egyesült Államok, Lengyelország, Románia, Portugália, Finnország és egyes dél-amerikai állam a kifejlődött válság bizonyos periódusába jutottak.

Az áresések folyamatának megindulása

Az ipari tevékenység általános visszafejlődése a kereskedelem és forgalom, a termelés és foglalkoztatás nagymértékű visszafejlődésével jár együtt. Két esztendeje a nyersanyagpiacokon állandónak mutatózó áresés tapasztalható. — A német gazdaság kutatóintézet szerint az áresés a következőképpen alakult:

1924 ig az élelmiszerellátás rendezettségének visszaállítása volt a főcél. 1928-ig a fogyasztási cikkek (ruha, cipő, butor stb.) piaca meg is telt. Az utóbbi két esztendőben — 1928 és 1929-ben a termelőeszközök kiépítésének folyamata is befejezést nyert. Ezekben az időszakokban megkezdődött a nyersanyagpiacokon az áresés. Az 1922—29 évek legmagasabb árszínvonalával szemben 1930 júliusában egyes nyersanyagok és élelmicikkek ára közel 87 százalékkal esett.

Jelentős áresés mutatkozott a kaucsuknál (87%), a cukornál (80%), a jutánál (66%), gypjúnál (60%), ónnál (57%), kávénál (54%). Egyes megállapítások szerint a nyersanyagok és élelmicikkek áresése még tíz esztendeig is el fog tartani. Több áru fajta a háboru előtti árszínvonalon mozog, mások pedig az elkövetkezendő évek folyamán fogják ugyanezt a szintvonalat elérni. Így tehát a következő esztendőben a deflációs mozgalom megerősödésére lehet számítani.

Pénzbőség

A legnagyobb értékűzsdéken is hosszú idő óta laryha-ág mutatkozik. Az értékpapírok árfolyama majdnem minden országban katasztrófálisan visszaesett. Az árfolyamok zuhanása Németországban és az Egyesült Államokban volt a legnagyobb. A pénzpiacokon 1929 utolsó harmada óta nagy pénzáramlás tapasztalható. A bankkamat a háboru előtti szintvonalra esett le. Rövid lejáratu pénzkölcsön rendkívüli arányokban áll rendelkezésre. Az a tény, hogy ezek a hatalmas tőkeösszegek felhasználatlanul a bankokban hevernek, a kapitalista termelési rend észszerűtlenségét bizonyítja.

A külkereskedelmi forgalom változásai

A világereskedelem forgalma ugy értékben, mint súlyban szintén visszafejlődött. 48 országban, mely a világ összforgalmának 7/8 részét bonyolítja le, 1930 első felében a kereskedelmi forgalom 17,6 milliárd márkával esett, ami 13,6 százalékos csökkenésnek felel meg. Természetesen jelentős visszafejlődés tapasztalható a bevételnél is, mely közel 11 százalékos visszafejlődést mutat fel. Ez az adat is élénken jelzi, a fogyasztás katasztrófális arányú korlátozódását.

Munkanélküliség — világszerte

Természetes, hogy ezek a körülmények óriási arányú munkanélküliséget is idéztek elő. Jelenleg a munkanélküliek számát világszerte 11 millióra becsülik. Alig van ország, ahol munkanélküliek százezei ne volnának. És ennek a hatása mindenki előtt nyilvánvaló, hiszen köztudomású, hogy a munkanélküliség egyuttal a fogyasztásból való kikapcsolódást is jelenti, főleg ott, hol a munkanélküli segélyezés rendszere nem is létezik.

Ipari túltermelés

De a munkanélküliség nemcsak a gazdasági válságra vezethető vissza. Egyik legfőbb előidézője még az ugynevezett racionalizálás, az emberi munkaerőnek géppel való helyettesítése, mely főleg a háboru utáni években óriási arányokat öltött. Ennek következménye az, hogy míg az Északamerikai Egyesült-Államokban 1913-ban egy munkás átlagteljesítménye 100 volt, 1923-ban már 130-ra, sőt 1927-ben 147-re emelkedett. Természetes, hogy ezek az átalakulások óriási eltolódásokat vontak maguk után és egyes iparágakban, melyek a háboru előtt majdnem ismeretlenek voltak, a háboru után százmillió munkás nyert munkaalkalmat. Ennek ellenére azonban a munkanélküliség mégis egyre nő, aminek okát egyesek abban látják, hogy egy munkaóra arányértéke az emberi munkaerő teljesítményének emelkedésével szemben nagyon megnőtt.

A kapitalista termelés jelenlegi válsága élénken bizonyítja azt, hogy ez a termelési rendszer még mindig távol áll a tökéletességtől, ami egyébként mindenki előtt világos, hiszen egy olyan rendszer, mely rendkívül alacsony nyersanyagárak, óriási pénzbőség és főleg olyan hatalmas munkanélküliség ellenére sem tud a válságból kievickélni, valóban nem nevezhető sem tökéletesnek, sem pedig észszerűnek.

Kapitalista erkölcs a Zsilvölgyében

Első években a zsilvölgyi munkások nehéz munkájuk árán biztosíthatták némileg sivar megélhetésüket és egy kis családi kényelmet, sőt meg volt az a lelki nyugalma is a munkásnak, hogy öreg napjaira megkapja csekély nyugdíját, amely ugyahogy, de megkíméli a biztos éhhaláltól.

A helyzet azonban óriásit változott, mert hiszen a közügyek gazdasági részének az intézését a bányabárok önkényesen zavartalanul intézik, eltekintve azokat a kellemelenségeket, amit a munkásszervezetek tettek és amelyeknek a megrendszabályozására mindig rendelkezésére álltak a helyhatóságok. A törvények védelme is meglehetősen elősegítette a korlátlan kizsákmányolást. Szírájktörvény, ostromállapot, hadbíró-ság, a munkások meghurcoltatása, megveretése és az agentprovokatórok alkalmazása, mindezek az események pokollá tették az egész zsilvölgyét. Ennek tetejébe jött aztán az ugynevezett racionalizálás, amelyről a bányák vezérigazgatója konferenciákat tart Bukarestben és örömkönyvet hullat, hogy a termelés milyen magasra fokozódott. A részvényesek kis száma el van ragadtatva a racionalizálás eredményétől, azonban mit sem változtat ezen a tényen az a körülmény, hogy Zsilvölgye siralomvölgyé változott át és a munkások ezrei a legnagyobb bizonytalanságban tengődnek, ugy a munkanélküliek, mint a dolgozók egyaránt. A munkában levő munkások feje felett is állandóan ott lebeg az elbocsátás réme, amit a felügyelők minden időben mint vészharangot kongatnak meg. Ennek ellenére a törvények és kollektív szerződések kijátszása és lábbaltiprása állandóan napirenden van. A helyi hatóságok és az illetékesek tétlenül nézik a kizsákmányolás és elnyomatás leg-siralmasabb formáját. A minisztertanács gondoskodott a maga részéről elhárítani a felelősséget

egy zsilvölgyi miniszteri kormánybiztos kinevezésével.

A munkásság szakszervezetei minden erejük latbavetésével igyekeztek megakadályozni a szerződés és törvények nem respektálásából kifolyó exceszusokat. A konfliktusokból származó nézeteltérések elsimitására összehívott tárgyalásokon cinikus kijelentéseket tesznek az igazgatók, hogy a munkások forduljanak orvoslásért a bírósághoz. Amikor azonban a szakszervezetek a dolgok elintézésének ezt az útját követik és bíróság elé viszik a munkásság ügyét, akkor megmozdul az igazgatóság teljes aparátusa és a rendelkezésükre álló eszközökkel minden akadályt felállítanak és arra kényszerítik a munkásságot, hogy jogaikról önként mondjanak le. Mint örvendetes tényt könnyelhetjük el azonban azt, hogy a munkások többsége a mult tapasztalataiból tanulságot merítve nem hajlandó a felállított csapdába beugrani és nem mondanak le a jogos követeléseikről.

Az 1929. évi döntőbíró-sági határozat értelmében a munkások jogosultak 2 és 6%-os béremelésre, melyet azonban mai napig sem fizették ki a társulatok. Az 1930-as évi szerződésben foglalt fizetések, valamint betegség esetén az első 7 napra járó fizetést szintén megnyirbálták. Nem volt tehát mást mit tenni, minthogy a munkásság bírói utra terelje a kérdést és az igazságszolgáltatás útján nyerjenek jogorvoslást követeléseiknek. A petrozsényi járásbíró-ság ez ügyben már október 16-án kitzítte a tárgyalásokat és a bizonyítás kiegészítése végett a tárgyalásokat elhalasztotta november 6 és 7-re, mely időpontra a tanukat is megidézte.

Igy állanak a dolgok a Zsilvölgyében és ez legjobban jellemzi a zsilvölgyi helyzetet, amikor a törvényesen meghatározott munkabérek folyósításáért is újabb törvényes eljárás szükséges, amíg megkaphatják járandóságukat a kizsákmányolt rabszolgák.

Meghozta a bíróság a döntést - a zsilvölgyi munkásperekben

A zsilvölgyi szakszervezetek által a társulatok ellen indított perek, amelyek a munkástörvény és a kollektív szerződés be nem tartása miatt indultak meg, már hónapok óta folynak, mert a társulat képviselője újabb és újabb formahibák címén igyekezett a tárgyalásokat huzni-halasztani.

A formai kifogások végre kiapadtak és így a november 12-én megtartott tárgyaláson már ítélethozatalra került a sor. Az első ítélet az özvegyek járandósága ügyében hangzott el. A munkástörvény 77-ik szakasza a munkás hátramaradottjai részére 1-3 hónapig terjedhető fizetést biztosít. A zsilvölgyi társulatok ki is fizették ezt, azonban

levonták belőle a munkásbiztosítótól járó ötezer lei temetkezési segélyt,

mert állítólag erre joguk van. A vasmunkás- és bányamunkásszervezetek e jogsértés miatt a bírósághoz fordultak jogorvoslatért. Három-hónapi időköz és az elnapolások hosszú sora után, november 19-én meghozták az ítéletet egy vulkáni özvegy esetében. A bíróság helytadott a vasmunkások szakszervezete panaszának,

az ötezer lej levonását jogtalanak nyilvánította és kötelezte a társulatot annak megtérítésére, valamint 1320 lei perköltség megfizetésére.

A bányászszervezet által indított perek a megbetegedett munkásnak járó fizetés miatt 24-en kerülnek ítélethozatal alá.

A perek hatása alatt a társulatok kezdik kifizetni a kollektív szerződésben megállapított béreket.

Összes csoportjaink figyelmébe!

Szövetségünk vezetősége november hó 8-9-én megtartott ülésén foglalkozva az Országos Szaktanács átíratával, a szövetség székhelyének áthelyezése tárgyában úgy döntött, hogy 1931 május hó 31-ig a szövetség székhelyét Clujról Bucureştibe teszi át. E nagyfontosságú kérdésben hozott határozatért a központi vezetőség kongresszusi határozat hiányában is vállalja a felelősséget.

A romániai vas- és fémipar „válsága” és a munkásság

A modern kapitalista termelés legbelsőbb sajátossága a válság, amely bizonyos időközökben, előre kiszámítható pontossággal bekövetkezik. A válság lényege, mint ismeretes, abban áll, hogy a termelés, amely a fellendülés időszakában állandóan emelkedő irányzatot mutat, hirtelen csökkenni kezd. Ez a jelenség azzal magyarázható, hogy a piac, melynek felvevőképessége bizonyos korlátok között mozog, a termékek egyre növekvő tömegét nem bírja felszívni. A fogyasztás és termelés körforgása megakad s a gyárak, a növekvő és elhelyezhetetlen raktárkészletek nyomása alatt, üzemeiket korlátozni, illetőleg beszüntetni kénytelenek.

Az a válság, amely ma Románia gazdasági életére nehezedik, tulajdonképpen ebben az egyszerű jelenségcsoportban gyökerezik. (Tágasabb értelemben a világgazdaság válsága is ugyanezekből az okokból indul ki.) S ma egyebet nem is lehet hallani, mint azt, hogy válság van. Ettől hangosak a tőkésajtó berkei s a különböző kapitalista érdekszövetségek egyebet sem tesznek, mint sebeiket mutogatják, melyeket az évek óta tartó válság alatt kaptak.

Van válság!

Semmi kétség, válság van. Ezt letagadni nem lehet. Hiszen éppen a munkásság az, amely mindig hangoztatja, hogy a kapitalista termelőrendszer a válságok egyre nagyobbak, hosszantartóbbak és mindinkább katasztrófálisabbak lesznek. Éppen a munkásság vallja azt, hogy a válságok a kapitalizmus uralma alatt sem szüntethetők meg, mert ez csak a szocializmus megvalósításával érhető el.

Az azonban más az a következtetés, melyhez a válság vizsgálata által a munkásság jut el, és más, amelyet a kapitalista állít fel. A kapitalista a nyereségrészesedés csökkenő irányzata miatt panaszodik állandóan, de bizonyos körülményeket gondosan elhallgat, mert ennek a leszögezése a sirámokat egészen más világításba helyezné.

Hogy a kapitalisták jajveszékelésének öszintéségéről bizonyos fogalmakat szerezhessünk, vizsgáljuk meg a romániai vasipar néhány jellemző adatát.

Vasipari részvénytársaságok száma, alaptőkéje és nyeresége

Év	Vállalatok száma	Társasági tőke	Nyereség	Nyereség a tőke %-ában
1923	71	737,125.250	169,105.627	22 %
1924	77	1.148,981.400	176,874.144	15 %
1925	80	1.329,550.000	220,804.470	17 %
1926	93	2.534,905.000	314,668.175	12,50 %
1927	93	3.079,480.929	327,523.205	10,63 %
1928	93	3.193,134.000	348,252.250	10,90 %

A kimutatás beszédes képet nyújt arról a konjunkturáról, melyben a vasiparnak a legutóbbi esztendőnk során része volt. Ezen a tényen még az sem változtat, hogy a befektetett tőkék jövedelmezősége 1928-ban 50 százalékkal kisebb, mint 1923-ban volt. Bár igaz, hogy 1923-ban a nyereség a tőkék 22 százalékát tette ki, ez azonban egyrészt annak tudható be, hogy akkor Románia nyakig uszott az inflációban, vagyis a bankoprés dolgozott. Másrészt a későbbi évek folyamán csökkent ugyan a nyereség, de a vállalatok annál intenzívebben investáltak és amortizáltak, illetőleg nyereségük nagyobb részét fektették bele termelőapparátusok fejlesztésébe, azonkívül tekintélyes összegeket fordítottak leírásokra.

Erre nézve az alábbi adatok nyújtanak szemléltető képet:

Év	Tartalékok	Befektetések
	Lei	Lei
1927	1.183,110.418	3.730,368.106
1928	1.407,941.741	4.292,952.302

Mi a helyzet a munkásság szempontjából?

A kapitalisták „súlyos” helyzetéről szóló publikációk igazi részleteit — legalább nagyjából — ismerjük. Most nézzük meg, hogyan alakul a válság a munkássággal kapcsolatos viszonylatban. Hogy ezt megismerhessük, tisztában kell lennünk mindenképp a munkásnak a

termelésben elfoglalt helyével. Erre vonatkozólag pedig az alábbi adatok nyújtanak felvilágosítást:

A vas- és fémipar néhány adata 1924. és 1927. években

Év	Motorikus erő HP	Alapötke		Termelvény értéke	Munkások száma
		Lei	Lei		
1924	73356	3.195.379.200	4.944.438.000	39.723	
1927	78302	5.763.517.000	8.575.686.000	35.962	

(Ez a kimutatás az összes, tehát nemcsak a részvénytársasági alapon működő vasipari vállalatok adatait is felöleli.)

A fenti kimutatásból kiszámítható, hogy míg 1924-ben egy munkásra 124,500 lej értékű termelvény jutott, addig ez a szám 1927-ben 238,600 lejre emelkedett.

Az egy munkásra eső termelvényemelkedés tehát közel 100 százalékos. Hasonló emelkedés állapítható meg az alaptökeknél, amelyek 1924-től 1927-ig 3.1 milliárdról 5.76 milliárdra szaporodtak. Ezek után meg kell nézni, vajjon javult-e a munkás helyzete a fenti időközben legalább is annyira, mint a kapitalistáké, akik még a válság hét szüszteje idején is ráérték „tartalekolni”. A következő adatok erre nézve is kellő feleletet adnak:

A vas- és fémipar munkások bérének alakulása (1914 = 100)

1924-ben . . . 2210
1927-ben . . . 2534

A bérek emelkedése pontosan 14,67%-ot tesz ki. Mi ez ahoz az értékszaporodáshoz képest, ami a termelvényeknél mutatkozik?

Míg a munkás a lefolyt 3 esztendő alatt a termelvény értékét megduplázta, addig a bére mindössze másféltizeddel emelkedett.

De a 15 százalékos béremelkedés is csak látszólagos. Nagyon jól tudjuk, hogy a drágaság sokkal gyorsabb tempóban növekszik, mint a bére, mely állandóan ki van téve a kapitalisták *leszörítő* tendenciáinak. Természetes, hogy ilyen körülmények között a bérek emelkedése jóval mögötte marad a drágaság fokozódásának. Vessünk egy pillantást ennek a két fontos tényezőnek az alakulására is:

A drágaság emelkedése (1913 = 100)

1924-ben . . . 2900
1927-ben . . . 3800

Amint a fenti — hivatalos — adatokból megállapítható,

a drágaság emelkedése ugyanazon idő alatt 31 százalékosat tett ki, tehát mégegyszer annyit, mint a bérek emelkedése.

Lehet-e ilyen körülmények között tényleges béremelkedésről beszélni? Lehet-e a bérekből tartalékolni akkor, amidőn számadási időnk végén az élelem, a ruházat, a lakás mégegyszer annyival drágul, mint amennyit a bérek emelkedése kitesz? Hogy a három esztendő alatt „leépített” közel 4 ezer munkásról ne is beszéljünk.

*

Gazdasági válság van — ez kétségtelen —, de, amint láttuk, ezt a kapitalizmus sokkal kevésbé érzi meg, mint a munkás, aki tökéletes hiányában munkaerejével vesz csak részt a termelésben, tehát válság esetén nem profitál, hanem az utolsó darab kenyérről kell lemondania.

Egy lupeni kuli

Szaktársainkat figyelmeztetjük arra, hogy a lupeni központi műhelyben dolgozik Benedek József vasöntő kuli, kinek minden ténykedése a munkás szakszervezetek és a szociáldemokrata párt rágalmozásában merül ki.

Nevezett egyén kommunistának vallja magát és forradalmiságát a „Brassói Lapok”-ból szivta magába.

A „Munca” hustermező és fogyasztási szövetkezetet, melynek állatbeszerzője volt, rövid működése alatt 11.000 lejjel megkárosította s mert öntudatos szaktársaink viselt tisztségéről lemondatták, most a szervezeten akar bosszút állani.

Szaktársaink figyelmébe!

Az 1931. évre szóló, gazdag tartalmu Vasas Zsebnaptár megjelent. A Zsebnaptár szerkesztősége minden igyekezetével arra törekedett, hogy szaktársaink mindennapos életkörülményeiből fakadó kérdésben praktikus felvilágosítást nyerjenek.

Zsebnaptárunk szövegrésze tartalmazza szövetségünk teljesen átdolgozott ügykezelési szabályzatát; a munkaszerződés törvényének alkalmazásáról szóló végrehajtási utasítás teljes szövegét; a technika hősei; a vaskohászat fejlődése; a szén cseppfolyósítása stb.

A technikai részben bennfoglaltatnak a vasipari szakmában szükséges táblázatok. Hasznos tudnivalók villanszerelőknek. Vasvezetékek megterhelése. Különböző anyagok fajellenállása stb. Nem fogják nélkülözni szaktársaink Zsebnaptárunk úján megismerni a vasas Internacionálé történetét és az összes vasas szövetségek címeit. Tartalmazza még naptárunk a legújabb postatarifát.

A Zsebnaptár szerkesztőségének óhaját adjuk át a szaktársaknak, amidőn arra kérjük, hogy a csinos és izléses Zsebnaptárt a legszeleesebb körben terjesszék.

A berlini vas- és fémipar munkások sztrájkja

A világ munkássága feffigyelt a Berlinből október 16-án leadott hirre, hogy 120 ezer vasmunkás sztrájkbalépett. 276 nagy vasipari üzemben megszűnt a munka és szaktársaink négyes zártkörökben, német fegyelmelzettséggel, szívük mélyén az öntudat legmagasztosabb érzésével vonultak ki a gyárak kapuin. Vajjon mi készítette ezt a hatalmas tömeget arra, hogy az óramű pontosságával egyszerre megálljt parancsoljon a gépek dübörgésének, zakatolásának? Milyen motívumai lehettek német szaktársainknak arra, hogy a termelés körforgását egy bizonyos időre pihenésre kényszerítsék?

Ismerve német szaktársaink szervezeti erejét, tudva, hogy cselekedeteikben mindig a józan ész és a megfontoltság ténye játszik mérvadó szerepet, lelkiismeretünk teljes nyugodtságával és meggyőződésünk mély tudatában hisszük, hogy a német vasas szaktársaink megmozdulása nem hiábavaló. Ott nagy dolgok vannak készülöben.

Futótűzként terjedt el egész Berlin területén a sztrájk híre s rövid 24 óra leforgása alatt a sztrájkmozgalomhoz újabb és újabb tömegek csatlakoztak.

Szaktársaink spontán megmozdulását a vasipari munkaadók robbantották ki azzal, hogy a fennálló munkabéreket 15 százalékkal kívánták leszállítani. Azonban az óriási szolidaritásban megnyilvánult sztrájk láttára, mindjárt enyhébb hurokat kezdtek pengetni s a tervbevett bércsökkenési szándékukat odamódosították, hogy „csak” egy 3—8 százalékos bércsökkenés legyen.

Azonban a munkásság visszautasította a munkaadók béretörési szándékát, mindaddig az ideig, amíg a legelemibb létfenntartáshoz szükséges élelmickek árai legalább is ugyanolyan mértékben le nem szállnak.

A konfliktus elsimitására egy vegyes döntőbíróóság alakult meg, melynek döntését a munkások, kijelentették, hogy elfogadják.

Ez a döntőbíróóság nagyjában a 3 százalékos bérlészállítás mellett döntött ugyan, azonban a döntés életbeléptetését későbbi időpontra halasztották el, amíg tisztázást nem nyer a kormány által megindított olcsóbbodási folyamat.

A gazdasági krízis Németországban is tetőfokra hágott. A tömegek fogyasztóképtelensége képezi a főokát a gazdasági és pénzügyi krízisnek.

A munkanélküliség ebben az országban katasztrófális méreteket öltött. Az utóbbi statisztika arról szól, hogy jelenleg 3.250.000 munkanélküli van, azonban a tél folyamán kilátásban van, hogy ez a szám 4.250.000-re emelkedik.

A Brüning-kormány erőfeszítéseket tesz a helyzet egyensúlyozására. Az olcsóbbodás jel-szavát tűzte ki zászlajára. Az árucikkek árleszállítására hatalmas kampányt indított meg. Kérdés azonban, hogy sikerül-e a kormánynak ezen akciója, amelytől egyébként a sorsa függ.

A német vasas szaktársak 3 százalékos bérlészállítása az árucikkek olcsóbbodásától függ.

Szabályrendelet a temetkezési segélyről

A szövetség 1929 szeptember 15, 16 és 17-én megtartott kongresszuson határozat hozott a temetkezési-alap létesítésére.

Nyílt kérdés maradt azonban az, hogy a nyugdíjba ment és nyugdíjba menő tagjaink, akik a zsilvölgyi bányavállalatnál Resicán és más vállalatoknál bizonyos szolgálati éveik elmúltával nyugdíj élveznek a vállalatától, fizethetik-e tovább és milyen formájában a temetkezési-alapot.

A temetkezési segélyalap létesítésével egyidejűleg ebben a kérdésben határozatot hozni nem lehetett, amíg egy gyakorlati rendszer ki nem alakul.

A nyugdíjas tagjaink érdeke most már megkívánta, hogy ügyük tisztázást nyerjen, ennek folytán a központi vezetőség 1930 november 8 és 9-én megtartott ülésének határozatából kifolyólag a legközelebb megtartandó kongresszusig jelen szabályrendeletet lépteti életbe.

HATÁROZAT:

A szövetség központi vezetősége kimondja, hogy azon nyugdíjazott tagok, akik az alábbi feltételeket magukra nézve kötelezőleg elfogadják, tagjai lehetnek nyugdíjaztatásuk után is a szövetség temetkezési segélyalapjának, egyenlő jogosultsággal bírnak, mint a szövetség rendes tagjai.

1. A szövetség a nyugdíjas tagokról külön nyilvántartást vezet. Az 50 éves korhatárt elért mindazon nyugdíjazott tagok, akik a szövetség temetkezési-alapjának továbbra is tagjai akarnak maradni, kötelesek tagsági könyveiket a központnak beküldeni, hogy a nyugdíjaztatási időpontot a központi titkárság bevezesse.

Betegség vagy baleset folytán nyugdíjba ment tagok korhatára való tekintet nélkül, jogosultak a temetkezési-alap továbbfizetésére.

2. A temetkezési-alapot csak az a tag fizetheti tovább, aki nyugdíjaztatási időpontjában a szövetségnek már legalább 364 rendes hetijárulékot befizetett.

3. A nyugdíjas tagok havi 10 leit fizetnek temetkezési-alap-cimén.

4. Ha a nyugdíjas tag bárhol fizetéses állást vállal, köteles keresetének megfelelő osztályában a szövetségi járulékot tovább fizetni, ellenesetben bárminemű igényjogosultságot elveszít.

Mindazon nyugdíjas tagok, akik a nyugdíjba lépés időpontjától számított 5 éven belül újból munkát vállalnak, 52 befizetett hét után összes alapszabályszerinti jogaira igényjogosultságot nyernek, mely igényjogosultság a szakszervezetbe való beiratkozás napjától számítható.

5. Minden csoport, ahol nyugdíjas tag van, köteles az ezek által befizetett hetekről havonta elszámolni névjegyzék kíséretében, melyben fel kell legyen tüntetve, hogy ki hány hetet fizetett.

6. Olyan nyugdíjas tag, aki tagsági könyvét elmulasztotta benyújtani a központ által eszközlendő bejegyzés végett és így nincs átírva a nyugdíjasok listájába, ilyenektől a 10 leies járulékot elfogadni nem lehet.

7. Azon nyugdíjas tag, aki több mint 3 hónapi hátralékban van, segélyben nem részesülhet.

8. A nyugdíjas tagok részére kilizetendő temetkezési segély úgy történik, mint a rendes tagoké.

9. A központi vezetőség jelen határozata életbelép 1930 július hó 1-től visszamenőleg. Jelen határozat vonatkozik mindazon tagokra, akiknek július hó 1-én 8 hétnél több hátralékuk nem volt. A 8 hétnél kevesebb hátralékos tagok kötelesek hátralékaikat a rendes járulékkal ezen időpontra rendezni.

10. Az a tag, aki hátralékaival több mint 8 héttel hátralékba van, nem irható át a nyugdíjasok listájába. Az ilyen tag a szövetség tagjai sorából töröltnek tekintendő.

Elbocsátások a buszeni papirgyárnál

A buszeni papirgyár igazgatósága szintén megkezdte a nagyarányú munkáselbocsátást. Jellemző, hogy az elbocsátásoknál azok a munkások vétetnek figyelembe, akiknek egyáltalában semmiféle megélhetési forrásuk nincsen.

Ugyanis ebben a kérdésben az igazgatóságot nem vezérli az a meggyőződés, hogy a gyárban levő munkásai közül olyanokat bocsássanak el, ha már leépítésről van szó, akiknek valamilyen földjük vagy vagyonuk van, hanem ellenkezésképpen azok kerülnek elbocsátásra, akik amugyis a legsiralmasabb helyzetben élnek. — A buszeni szakszervezet lépéseket tett aziránt, hogy az elbocsátások megakadályoztassanak, mert ellenkező esetben igen komoly zavargásokra van kilátás.

Kizárások

A resicai csoport vezetősége a szövetség alapszabályainak 10. pontja értelmében Baltezan József vasmunkást tagjai sorából kizárta. A központi vezetőség utóbb megtartott ülésén a kizárást jóvá hagyta.

A brassói vas- és fémipar munkások helyi csoportja Téglyás András vasmunkást a csoport tagjai sorából kizárta. A szövetség központi vezetősége november 8—9-én megtartott ülésén tudomásul vette a csoport eme határozatát.

Munkában a fasizmus

A romániai fasiszták legújabbán a prahova-völgyi munkásságra, különösen Moreni vidékére vetették ki hálójukat. A vasgárda „Garda Morenilor” címmel lapot ad ki és izgat a szociáldemokrata szakszervezetek ténykedése ellen.

A „Garda Morenilor” című ficujkában a fasiszta cikkíró figyelmezteti az Astra igazgató-ságát, hogy a munkások szervezkednek és propagandát fejtenek ki a szociáldemokra alapelveken működő szakszervezetek érdekében. Valószínű, hogy az igazgatóság meleg kézzszorítás-sal és egy néhány darab ezresnek a zsebébe való becsusztatásával fogja meghálálni a fasiszta cikkíró iránt érzett hálóját.

Már az a körülmény is elég gyanúra ad alkalmat, hogy a fasiszta lapot ingyen terjesztik a munkások körében. Felvetődik tehát a kérdés, milyen alapokból tartja fenn magát? A felelet magától adódik: azokból az alapokból, melyeket rendelkezésére bocsájtanak azok, akiknek szolgálatában áll.

A „Garda Morenilor”-hoz tehát szenny és piszok tapad és a munkásság, még ha ingyen osztogatják is, egy bizonyos és megérdemelt célra használja fel.

Pache és Crăciun pap-szerkesztő uraknak azt üzenjük, hagyjanak békét a munkásságnak. Ők Krisztus helytartói, az emberszeretetet és békeséget kellene hirdessék és nem a munkásságot denunciózni a petroleumtársaságok és hatóságok előtt. A munkásság jól tudja, mit cselekszik. Nincsenek eldugott és rejtett céljai. Szervezkedni akar és szervezkedik nyíltan. Nem földalatti munkát, hanem egyenesen és nyíltan a szocializmus megdönthetetlen igazságait terjeszti és proponálja, brosurák és gyűlések útján, füzetek és újságok terjesztésével. És ha ezt cselekszi az Astra munkássága, akkor nagyon jól cselekszik. Akkor tanubizonyosságot tesz arról, hogy megérett egy jobb megélhetés kiharcolására. A munkásság halad a kitűzött útján — a „Garda Morenilor” pap-szerkesztői pedig üzhetik tovább a Judás szerepét.

A marosujvári „Solvay” műveknél dolgozó munkások mozgalma

A „Solvay” művek igazgatósága nagyobbarányú leépítési akciót indított meg és ennek folytán megkezdte a munkásság elbocsátását. Az igazgatóság terve szerint a munkásság 10 százalékanak elbocsátását vitték volna keresztül, ha a szakszervezet nem teszi meg a lépéseket ennek megakadályozására.

Az igazgatóság abból az elgondolásból indult ki, hogy az elbocsátások révén egy bizonyos összegnek a megtakarítását éri el. A munkások konfliktust jelentettek be a kolozsvári munkaügyi inspektorátushoz, mert hiszen a tömeges munkáselbocsátásokat a sztrájk törvény is tiltja. A munkaügyi inspektorátus a konfliktus elsimítására november 12-én tárgyalásokat tűzött ki, de a felek nem bírtak megegyezésre jutni. Az újabb tárgyalások november 18-án lettek megtartva és szövetségünk részéről Rusu szaktárs képviselte a munkásokat, míg a szakszervezeti kiküldöttek Serbu Grigoriu, Traugott Wagner és Dobra Nicolae szaktársak voltak.

A tárgyalások folyamán az igazgatóság érvelése az volt, hogy az index 14 százalékos árcsökkenést mutat és ennek az indexnek arányában az volna célszerű, hogy a munkások fizetése is ilyen százalékban csökkenjen. Azt a proposíciót teszi, hogy a munkások fizetése legalább 7 és félszázalékkal szállíttassék le. Ebben az esetben hajlandó volna a további elbocsátásoktól elállni. A munkásság képviselői azonban visszautasították ezt a javaslatot és hosszas tárgyalás után a felek között a következő megállapodás jött létre:

A kollektív szerződésben lefektetett bérminimum érintetlen marad. Tekintve, hogy az index nem 14, hanem 12 és félszázalék árcsökkenést mutat, a munkások hajlandók 1930 december 1-től kezdve az index alapján egy 5 százalékos bérleszállítást elfogadni. Zilai és Vancea elbocsátott munkások visszavétnének a gyár kötelékébe. A kollektív szerződés lejártáig munkahiányból származó semmiféle munkáselbocsátást az igazgatóság nem eszközöl.

A „Solvay” művek munkásainak kollektív szerződése márciusban lejár. Szaktársainknak eminens kötelességük, hogy a múlttól elte-

kintve, egy erőteljesebb, szolidabb és hatalmasabb szakszervezeti rendszert építsenek ki, mert ez az egyedüli bázisa annak, hogy az új kollektív szerződésben foglalt jogokat megvédelmezhessék és újabb és újabb jogokat kivívjanak.

E cikkünk keretében foglalt mozgalom nagy eredményt jelent szaktársainknak, mert hiszen sikerült kisebb százalék bérleszállítást keresztülvinni, mint amennyit a piaci árak csökkenése mutat.

Szaktársaink tehát fel kell készüljenek a tavaszi küzdelmekre.

Töltsd meg a hasát paszullyal!

— így vélekednek a munkásproblémákban jelentős szerepet játszó és a szociálpolitikai téren bizonyos ismeretekkel rendelkező tényezők. A munkanélküliek problémájának megoldását elintéztetnek látják abban, ha a proletárok hasát paszullyal megtöltik.

Mennyi tragikum van ebben a munkásproblémában. Minden hatósági tényezőnek vannak különböző és különböző elgondolásai. Valamelyes szerepet játszó kishivatalnoktól fel a munkaügyi miniszteriumig, mindenki az elgondolások, ötletek és elintézkedések céltalan halmozását hozza fel, mintha a dolgok legmélyén ezek az urak szándékosan törekednének arra, nehogy a munkanélküliek kérdése praktikus megoldást nyerjen. Ha a rossz szándék nem is áll fenn talán, azonban a dolgokhoz való hozzá nem értés esete forog fenn s ez óriási komplikációkat von maga után a kérdés megoldását illetően.

Hiszen a munkaügyi Miniszter ur is inkább rendőri intézkedéseket vél fogatosítani, mint praktikus megoldást keresni.

A munkanélküliségre vonatkozó intézkedés egyik pontjában a munkanélküliek kiválasztása szerepel. Hogy mit akar a Miniszter ur kiválasztani a munkanélküliek táborából, azt a jó ég tudja, hátsó tere azonban e pontnak is van.

Hogy az egyes városokban megalakult munkanélküli segélybizottságokban mindig ott szerepel a rendőrprefektus, — elég gyanúra ad alkalmat s azt hisszük, hogy végeredményben a munkanélküliek börtönbe kerülnek, mert megvan az a batorságuk, hogy éhezni tudnak.

A szakszervezeteknek nyílt és egyszerű javaslatuk van: állami, megyei és községi pénzbeli munkanélküli segélyt nyújtani. Az ettől eltérő köntörfalazások pedig egyetlen célba összpontosulnak, hogy elodázzák és figyelmen kívül hagyják ezt a nagyfontosságú kérdést.

Töltsd meg a hasát paszullyal! — mondja a hatósági közeg — s el van intézve a szociális kérdés. Csak hogy ha a gyomrokat is úgy lehetne megnyugtatni, mint a lelkiismereteket, akkor a világon nem volna szociális kérdés.

Hajteganu miniszter jelentést tett a királynak a munkanélküliségről

Hajteganu Emil munkaügyi és népjóléti miniszter kihallgatáson jelent meg a királynál, kinek ez alkalommal részletes jelentést tett a munkanélküliségről. A munkaügyi vezérfelügyelőségektől már beérkeztek a miniszter által kért pontos adatok, melyeknek alapján fogja Hajteganu további intézkedéseit megtenni és a király elé referátumot terjeszteni. Hajteganu egyébként rövidesen inspekción utra indul, hogy a különböző centrumokban megvizsgálja, milyen intézkedések történtek a munkanélküliek érdekében.

Egy áruló

Egy újabb konkolyhintőt, testvéreink árulóját vagyunk kénytelenek munkástársainknak bemutatni. Ez az egyén Olariu Dumitru (Dumitrescunak is mondják), az Astra petroleumtársaság műhelyében dolgozik. A munkásság érdekeinek árulójától és a hatóságok agentprovokatórjától őrizkedjenek morenii munkástársaink. Eljön az az idő, amidőn a fasizmusnak és a kapitalizmusnak tett szolgálataiért méltóképpen fog megfizetni a munkásság Olariu Dumitrunak is.

GYŰLÉSEK

Lupény. — A lupényi vasascsoporthoz tagjai nov. 26-án tartották meg rendes havi taggyűlést. Moldovan szaktárs megnyitja a taggyűlést és megemlékezik a németországi alsdorfi bányakatasztrófa áldozatairól, amelynek kegyelete jeléül a taggyűlés két perces felállással adózik. Ezután román és magyar nyelven bő és részletes ismertetést nyújt a szakszervezetek jelentőségéről, valamint a munkásság gazdasági és politikai helyzetéről. Előterjeszti a zsilvölgyi társulatok által megindított racionalizálás folyamatának műveleteit, amelyekből a munkásságra nézve semmi előny nem származik. Ezen racionalizálást a bányatársulatok erőszakosan viszik keresztül. Továbbá felhívást intéz a jelenlévő szaktársakhoz, hogy erősítsék meg a pártbizottságot, amely hatalmas harcot folytat az iránt, hogy a munkásság végre lerázza bilincseit. — Feleki szaktárs szépen feleltett beszédben mutat rá az eddigi polgári pártok reakciós és munkásellenes politikájára és konkluzióképpen felhívja a munkásságot, hogy tömörüljön a szociáldemokrácia lobogója alá. — Ezután Brăttfálean és Gârbovean kerületi titkár szaktársak tartalmas beszédben ismertetik a zsilvölgyi munkásság nyomorúságos helyzetét, valamint az ország közgazdasági állapotait. — Ülés vége.

Nadrág. A nadrági vasas szakszervezet tagjai október hó 19-én, d. e. 11 órakor tartották meg közgyűlést. Radu Ioan szaktárs megnyitja a közgyűlést és részletesen ismerteti a csoport mozgalmi jelentését. Ezután Szilágyi Ioan szaktárs a csoport pénztári jelentését teszi meg. A közgyűlésen jelenlévő szaktársak a jelentések elfogadása után az új vezetőséget választják meg a következő szaktársak személyében: Elnökök: Radu Ioan; alelnökök: Petrescu Petru, Pop Mihail; jegyzők: Szilágyi Ioan, Pleciail Todor; pénztárnok: Luca Iosif, Hintereiter Francisc; ellenőrök: Muntean Nicolae, Butzi Wilhelm, Melter Francisc; póttagok: Bartos Nicolae, Bires Ioan, Petneházi Imre, Izelle Gheorghie, Bartos Iosif; könyvtáros: Zenker Edward.

Bocsa-Román. Október 16-án a bocsa-románai vasas csoport tagjai gyűlést tartottak, melynek legfőbb tárgya a munkanélküliség kérdése volt. Iván Vasile szaktárs megnyitja a gyűlést, ismertetve a munkanélküliségből származó helyzetét a munkásságnak. A taggyűlés egyhangúlag elhatározza, hogy a kormánytól erőteljesen fog intervenálni az iránt, hogy a munkásság reális munkanélküli segélyben részesüljön, tekintve, hogy a munkanélküliek száma ezen a területen is napról-napra nő. Hogy a szakszervezet is mihamarabb támogatására siethessen a munkanélküli szaktársaknak, a taggyűlés elhatározza, hogy november 16-án mulatságot rendez 20 és 40 lejes belépti-díjakkal, melynek teljes jövedelmét a munkanélküliek felegyelésére fordítják. Kocsis Ludovic szaktárs jelentést tesz arról, hogy a „Bruder-ládák” járulékaik 75 százalékkal emelték fel, ellenben a nyugdíjakat alig 20 százalékkal. Ennek az állapotnak a megváltoztatása érdekében a gyűlés elhatározza egy szélesebb körű küzdelem megindítását és pedig abban a formában, hogy a nyugdíj is a reális helyzetnek megfelelően fel legyen emelve. Súlyos sérelem éri a szaktársakat abból kifolyólag is, hogy a munkanélküliségből kifolyólag elbocsátott munkások, akik 10 éven keresztül fizették a Bruder-ládát, elbocsátásuk után nem kapják meg a nekik járó illetményeiket. Több fontosabb kérdés elintézése után az elnök szaktárs felhívást intéz a taggyűlésen résztvevő szaktársakhoz, hogy hozzák meg a legmesszebbmenő áldozatot a munkásságot érdekelően. Az alábbi szaktársak neveit közöljük, akik a „Socialismul” pártlapot előfizetik: Cărăzin Alex, Cărăzin Gheorghie, Suba Constantin, Cărăzin Costa, István Ioan și Prunes. Nevezett szaktársakon kívül, akik a szocialista eszmék iránt minden időben odaadásukat és hűségüket fejezték ki, hisszük, hogy a taggyűlésen megnyilvánult lelkesedés arra fogja bírni összes szaktársainkat, hogy a munkásságot iránti kötelességüket megtegyék. A taggyűlés a legteljesebb siker jegyében zárult be.

Halottaink

Mély fájdalommal közöljük az alábbi elhalt szaktársak névsorát:

Wunschina Anton (Reșița). A szövetség 5000 lei temetkezési segélyt folyósított.

Wallner István (Reșița). A szövetség 5000 lei temetkezési segélyt folyósított.

Hedwig Ferdinand (Anina). A szövetség 5000 lei temetkezési segélyt folyósított.

Elhalt szaktársaink emlékét a Romániai szakszervezet vas- és fém-munkások kegyelettel megőrzik.

Köszönetnyilvánítás. Handlovik Anton szaktárs, a lupeni vasas szakszervezet tagjának, tekintettel a hosszabb ideig tartó betegségre, a szakszervezet egy gyűjtési akciót indított meg nevezett szaktársunk felegyelésére, mely alkalommal a következő összegek gyűltek be: Anyagraktár 90 lei, Galeria Stefan 170, Biroul Technic 60, Karolina bánya 360, Ilona-bánya 140, Elszállítás 20, Villamos üzem 160, Központi műhely 920, Tolatás 150, Mosó 90, Victoria-bánya 30, István-osztályozó 90, Victoria-osztályozó 70, István-bánya 550, összesen 2900 lei, mely összegért Handlovik szaktárs ez uton mond köszönetet az összes lupeni szervezett vas-munkásoknak.

Feljelölő szerkesztő: Bartalis Sandor.
Kiadó: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége